

Ydelsesbeskrivelse – Kompenserende voksenundervisning for personer med døvblindhed (kombineret syns- og hørenedsættelse)

Ydelsen leveres af Aalborgskolen, Kollegievej 1, 9000 Aalborg. [Aalborgskolen \(rn.dk\)](http://Aalborgskolen.rn.dk)

Aalborgskolen er et skoletilbud for børn, unge og voksne med døvblindhed, med høretab, med høretab og andre funktionsnedsættelser, samt med sproglige udfordringer.

Vi tilbyder undervisning på og i dansk tegnsprog, taktilt tegnsprog, talesprog, samt i supplerende kommunikationsformer som tegn-til-tale, taktil og haptisk kommunikation, billeder, piktogrammer, samt andre alternative supplerende kommunikationsformer.

Lovgivningsgrundlag: Specialundervisning for voksne nr. 1653 af 09/08/2021

1. Formål:

Formålet er at tilbyde livslang læring via undervisning. Døvblindhed er en selvstændig funktionsnedsættelse. For at kunne modtage undervisning og tilegne sig læring, vil voksne med døvblindhed have behov for et højtspecialiseret kompenserende undervisningstilbud med døvblindespecifikke tilgange, så den enkelte voksne kompenseres for de begrænsninger, døvblindheden medfører.

Formålet er at tilbyde voksne med døvblindhed en højtspecialiseret kompenserende undervisningsindsats jf. loven for specialundervisning for voksne.

2. Målgruppe:

Voksne med kombineret nedsættelse af syn og hørelse i en sådan grad, at det er vanskeligt for de nedsatte sanser at kompensere for hinanden - også kaldet døvblindhed.

Målgruppen vil være kendetegnet ved, at den kombinerede nedsættelse af syn og hørelse medfører:

- Begrænsninger i kommunikationen
- Begrænsninger i informationstilegnelse
- Begrænsninger i selvstændig orientering
- Begrænsninger i socialt liv

Målgruppen vil have behov for at være i et højtspecialiseret undervisningsmiljø, hvor fx taktil kommunikation, tegn, dansk tale med støttetegn, visuelt eller taktilt tegnsprog, Braille, samt andre alternative supplerende kommunikationsformer vil kunne imødekommes.

Målgruppen kan yderligere være kendetegnet ved multiple funktionsnedsættelser.

3. Ydelsesindhold:

Antallet af lektioner matches mål og behov.

Lektionerne kan ligge som hele dage eller som få timer over en eller flere perioder.

Der arbejdes i individuelle forløb eller i grupper á 2-3 kursister med 1 lærer tilknyttet hver kursist.

Der udarbejdes en skriftlig undervisningsplan, inden undervisningsforløbets start, med specifikke læringsmål ud fra den enkelte kursists kompetencer, potentialer og ressourcer. Arbejdet mod læringsmålene foregår i et individuelt planlagt forløb.

Efter forløbet udarbejdes en skriftlig evaluering.

Indholdet i undervisningen kan fx være:

- Læsning og skrivning, herunder fx Braille
- Sprog
- Omverdenskendskab, herunder fx den taktile tilgang til omverden
- Matematik
- Musik og rytme
- Sansernes verden, herunder sanseintegration og sansestimulation
- "Håndværk og design"
- Kost og sundhed
- Tale/høre-undervisning
- Undervisning i ADL

I undervisningen arbejdes der emneorienteret for at skabe mening og forståelse og opnå læring hos den enkelte voksne.

Der er personale til rådighed for den enkelte voksne i hele skoletiden. Det vil sige, at personalet også leverer støtte til pauser, toilet, spisning og andre omsorgsopgaver.

4. Personale:

Personalet består af lærere og pædagoger med undervisningserfaring- alle med obligatorisk efteruddannelse i specialerne. Det betyder, at eleverne møder et personale, der er specialister i at forstå den enkeltes individuelle kommunikative udtryksformer og som kan tilpasse hvert undervisningsrum med højt specialiseret didaktik.

- Alle ansatte har grundlæggende uddannelse indenfor døvblindhed
- Alle ansatte har grundlæggende uddannelse indenfor taktilt og visuelt tegnsprog
- Alle lærere og pædagoger har videreuddannelse indenfor specialet kombineret syns- og hørenedsættelse
- Alle lærere og pædagoger har en specialviden om sproglige vanskeligheder via en diplomuddannelse i specialpædagogik eller anden form for pædagogisk efteruddannelse på tilsvarende niveau
- Alle lærere og pædagoger har en diplomuddannelse i specialpædagogik eller en anden pædagogisk efteruddannelse på tilsvarende niveau
- Hovedparten af alle ansatte har grundlæggende uddannelse indenfor neuropædagogik
- Alle ansatte er fortrolige med alternative supplerende kommunikationsformer
- Alle lærere og pædagoger er uddannet i videoanalyse
- Der er to tale/høre-lærere ansat
- Der er ansat personale med uddannelse i Braille

Underviserne kan ved behov inddrage et tværfagligt team bestående af fysioterapeuter, ergoterapeut, sygeplejersker, psykologer, synskonsulent, hørerådgiver, socialrådgiver samt seksualvejleder.

5. Metoder og tilgange:

Tilbuddet tager udgangspunkt i et helhedsperspektiv på basis af ICF. Det er et bio-psyko-socialt-perspektiv med en relations- og ressourceorienteret tilgang. Der anvendes elementer fra blandt andet tegnsprog, taktil kommunikation, Alternative supplerende kommunikationsformer og neuropædagogik.

Underviserne har en særlig viden om og derved et særligt fokus på døvblindhedens begrænsninger hos den enkelte. Vi tilbyder et undervisningsmiljø, hvor der tages udgangspunkt i den enkeltes individuelle funktionsniveau og behov, og ud fra dette tilrettelægges den individuelle indsats. Underviserne kan ud fra en højt specialiseret viden om syn og hørelse, tegnsprog, taktilt tegnsprog og derved kropslige måder at udtrykke sig på sprogligt, arbejde sammen med den enkelte om at udvikle på dets individuelle sproglige udtryk og sammen med den enkelte udvikle på konventionelle sproglige udtryk – om det er tegnsprog som første sprog eller som andetsprog som støtte til det talte sprog.

Der inddrages høretekniske hjælpemidler i undervisningen såsom FM-anlæg, mikrofoner, særligt musikudstyr mm.

Der tages altid udgangspunkt i den enkeltes individuelle funktionsniveau og behov, samt diagnose(r), og ud fra dette tilrettelægges den individuelle indsats.

Relationsarbejde fylder meget i undervisningen, da relationen er grundlæggende for indlæringen, og opbygning af relationer kræver tid for mennesker med døvblindhed. Der vil være behov for vedvarende og tæt kontakt til nærpersion(er).

Metoder, der anvendes, vil være taktil kommunikation, tegn, dansk tale med støttetegn, visuelt eller taktilt tegnsprog, Braille, samt alternative supplerende kommunikationsformer.

Derudover arbejdes der med tale/høre-undervisning, ICDP, braille, pædagogisk massage, kommunikative relationer, samt multiple intelligenser.

I undervisningen er fast struktur, genkendelighed og forudsigelighed af helt afgørende betydning for, at den enkelte kan tilegne sig læring.

6. Fysiske rammer

- Både udvendige og indvendige miljøer er indrettet med taktile og visuelle kendemærker og ledelinjer.
- Etablerede mindre klassemiljøer - alle lokaler er indrettet med særligt gode akustiske forhold og optimal belysning.
- Lokalerne er handicapindrettede med individuelt tilrettede borde og stole og med god plads til kørestole.
- Loftlifte i klasselokaler samt på handicap toiletter
- Ydre rammer med bl.a. udelivsplads, fodboldbane, lukkede og afskærmede gårdmiljøer, legepladser samt Golfparken